

בענין קנין קידושין

איתא בקידושין (ג): איתמר רב הונא אמר חוששין לסבלונות וכן אמר רבה חוששין לסבלונות וכו'. וע"ש ברש"י (ד"ה חוששין): מי ששידך באשה ונתרצה וקדם ושלח סבלונות בעדים חוששין שמא קידושין הן וכו'. והקשו עליו התוס' (שם ד"ה חוששין) מסוגיא בפ"ק (ו.), דנתבאר התם דאי לא פירש להדיא בשעת נתינת כסף הקידושין דמקדשה, עכ"פ בעינן דידבר עמה בשעת הנתינה בעסקי הקידושין או מענין לענין ובאותו ענין, דאל"ה, מנא ידעה דמקדשה ע"י הנתינה; וע"כ הקשו התוס' אפרש"י דחוששין דנתינת סבלונות עצמה היא מעשה קידושין מחמת דשידך כבר, דהא אין איש והאשה מדברין בעסקי הקידושין או מענין לענין וכו', ומנא ידעה האשה בשעת נתינת הסבלונות דלשם קידושין ניתנו. (ומחמת קושיא זו פל' התוס' דחוששין לסבלונות היינו דכיון דנתן לה סבלונות, חיישנן שמא קידשה כבר מקודם, דהסבלונות הוו סימן דנתקדשה לו כבר.) ועי' בריטב"א (נא: ד"ה אתמר) דפי' דרש"י ס"ל דחיישנן "שמא מסר לה [בשעת השידוכין] שישלח לה קידושין בעדים", ולהכי חושבת האשה דהסבלונות ניתנות לשם קידושין; מיהו, רש"י עצמו לא כתב כזה כלל, ושיטתו צ"ב.

עי' לעיל (מד.): אמר ר' יוסי ב"ר חנינא מ"ט דר' יוחנן אליבא דרבנן קדושין דמדעתה אבי' ולא היא וכו'; וכתב רש"י שם (ד"ה דמדעתה): דבעינן דעת מקנה. מיהו, פל' הריטב"א (ב: סד"ה תני) דבעינן דעת האשה לקידושין מטעמא אחרינא, "אבל קידושין לישנא דהקדש הוא, ופשיטא מילתא שאין אדם מקדיש ממון חבירו בע"כ". הרי פליגי רש"י והריטב"א ביסוד קדושין: רש"י ס"ל דעצם קדושין הוו קנין, דהאיש קונה את האשה (בתורת קנין איסור ולא בתורת קנין ממון), והריטב"א ס"ל דקדושין הוו חלות אישות, ואע"ג דנקבעת חלות זו ע"י מעשה קנין, מ"מ עצם הקידושין חלין בתורת חלות אישות ולא בתורת קנין.¹

וע"ע לקמן (נא): איתמר קדושין שאין מסורין לביאה אביי אמר הוה קדושין רבא אמר לא הוה קדושין; ע"כ. וביאר רש"י את שיטת רבא (ט. ד"ה ולרבא): ... טעם זה מן המקרא כי יקח בעלה קיחת כסף הראוי לביאה הוא דהוה קיחה ... ע"כ. מיהו, פליגי התוס' (נא. ד"ה קדושין), וז"ל: ... קדושין שאין מסורין לביאה כלומר שאיסור הביאה ע"י קידושין והיינו היכא דקידש אחת משתי אחיות בסתם שמקודם הקדושין היתה כל אחת מהן מותרת ועכשיו ע"י הקדושין נאסרו שתיהן ... ע"כ. ונ"ל דאזיל רש"י הכא בשיטתו, דהיינו דקדושין הוו קנין, ולהכי פי' דיש חסרון בהקיחה כשהקדושין אינן ראויין לביאה, ודהתוס' אזלי בשיטת הריטב"א דקדושין הוו חלות אישות, ולהכי ס"ל דכשלא יהיו הקדושין חלות המייחדת את האיש ואת האשה אלא אדרבא חלות הקדושין תאסור אותן זל"ז, ס"ל לרבא דאין הקדושין חלין ואין בהן כלום.²

¹ ועי' בס' מעתיקי שמועה ח"א ע' כ"ד שהביא ביאור מס' שלום יהודה (קידושין סי' א') שכתב דרש"י ס"ל דקדושין הוו חלות אישות ולא קנין; והדברים קשים להבין לאור דברי רש"י המובאין במאמר זה כאן ולהלן.

² וע"ש בתוס' שהקשו על רש"י משום דמשתמע להו דלפירושו, לא יתפסו קדושי חייבי לאוין, שהרי אינן ראויין לביאה. ואפשר לתרץ דכיון דס"ל לרש"י דקדושין הוו קנין, שאני קדושי חייבי לאוין מקדושי ב' אחיות בנוגע למאי דנקנית ע"י הקדושין. דהיינו, דס"ל לרש"י דכל זכויות האישות, בכללן זכות תשמיש, נקנות ע"י קנין הקדושין בכל מאי דאפשר. להכי, כשמקדש חייבי לאוין, כיון דכבר חל איסור ביאה עליהם קודם הקדושין, אין זכות תשמיש נכללת בכלל קנין האישות, והקנין חל רק אשאר זכויות האישות. משא"כ בענין ב' אחיות, דכיון דראויות היו לביאה קודם הקדושין, שפיר נכללה זכות תשמיש בכלל הקנין; אולם כיון דבשעת קנין הקדושין פקעה זכות תשמיש מחמת איסור אחות אשתו דנתהווה ע"י הקדושין עצמן, נמצא דיש סתירה וחסרון בקנין הקדושין, דמה שנקנית - זכות הביאה - נפקעת בשעת הקנין וע"י הקנין ולהכי ס"ל לרבא דלא הוו קדושין.

וע"ע בפ"ק (ג.): ואשה בפחות משה פרוטה לא מקניא נפשה; ופרש"י (שם ד"ה לא מקניא): דגנאי הוא לה וכו'. מיהו, פליגי התוס' (ו. ד"ה ואשה) ארש"י מחמת דמשתמע להו מפירושי דאי תרצה האשה בפחות מש"פ, שפיר תתקדש בה, וע"כ פי' התוס' את הסוגיא בד"א, דהיינו דאינה מתקדשת בפמש"פ מחמת דלא מיקרי כסף, וכתבו דגרסינן "בפמש"פ לא מקניא" ודמילת "נפשה" נשמטת. ופי' התוס' נמי להלן (מו. ד"ה אימא) דהה"א בסוגיא התם ד"אבל אוכלת הואיל דמיקרבה הנייתה (כשקיבלה אוכלין שהן פמש"פ לשם קדושין ואכלתן תיכף כשקיבלתן) אימא גמרא ומקניא נפשה קמ"ל אינה סברא אמיתית, "דלא תלו בדידה להתקדש בפמש"פ כדאמרינן בפ"ק. מיהו, לא משתמע הכי מרש"י (מו. ד"ה ומיקרבה). ופשיטא דאזלי רש"י ותוס' בהני פלוגתאות כפי שיטותיהן כדנתבאר, דהיינו דרש"י ס"ל דקדושין הוו קנין, ולהכי בעינן דתתרצה האשה להקנות ע"י האיש עבור כסף הקדושין, ולהכי גרס רש"י כגרסתנו (ג.), "ואשה בפמש"פ לא מקניא נפשה"; אולם, כיון דתוס' ס"ל דאין קדושין קנין אלא ה"ה חלות אישות, ביארו דלא תלי דין סכום פרוטה ברצון האשה להקנות ע"י האיש עבור כסום כסף זה, ולהכי גרסו כדגרסו.³

ע"פ הנתבאר, שפיר אפשר להבין את פלוגת רש"י ותוס' בדין סבלונות. רש"י ס"ל דכיון דנתחייבו להתקדש מחמת השדוכין, יש מעין שעבוד על עצם האשה להקנות ע"י האיש (דומיא דשעבוד על גוף חפצא, אלא הכא היינו בתורת קנין איסור); ומשום הכי שפיר חשיבא היא בשעת נתינת הסבלונות כעוסקת באותו ענין, דתליא וקאי היא במצב מעין שעבוד עליה עד שתתקדש. מיהו, כיון דהתוס' דס"ל דאין קדושין קנין דהאשה אלא ה"ה חלות אישות, נמצא דהשדוכין רק חיבו להוות חלות אישות, ואין מעין שעבוד על עצם האשה להקנות, וע"כ ס"ל דלא מהנו שדוכין כדי שתחשב כעוסקת באותו ענין.

ע"פ הנתבאר לעיל, יוצא דפליגי רש"י ותוס' בנוגע לדעת האשה לקדושין. כיון דרש"י ס"ל דבעינן דעתה מדין דעת מקנה (מד. ד"ה קדושין דמדעתה), הרי ס"ל דדעת האשה היא חלק דמעשה הקדושין עצמו. מיהו, ס"ל לתוס' דבעינן דעת האשה רק לתנאי בחלות הקדושין ובתורת הכשר (ד"אין אדם מקדיש ממון חברו בע"כ"), ונמצא דס"ל דאין דעתה חלק דעצם מעשה הקדושין אלא דבעינן דעתה רק כדי שלא תתעכב החלות.

ע"פ זה, שפיר מובנת פלוגת רש"י ותוס' בסוגיא דהתקדשי לי בכוס זה (מח:). איתא התם: ת"ר התקדשי לי בכוס זה תני חדא בו ובמה שבתוכו ותניא אידך בו ולא במה שבתוכו ותניא אידך במה שבתוכו ולא בו ולא קשיא הא במיא הא בחמרא הא בציהרא; ע"כ. פרש"י: במיא. דלא חשיבא ולא היתה דעתה אלא בכלי; בחמרא. במה שבתוכו ולא בו דעבידי למשתייא ומהדרי למרי'; בציהרא. ציר דגים שעשוי לימים רבים לטבל בו והכוס צריך לשומרו בו ובמה שבתוכו ... עכ"ל. והקשו עליו התוס' (שם ד"ה הא) וביארו את הסוגיא בד"א: במיא בו ובמה שבתוכו שהמים בטלים לגבי הכוס בחמרא בו ולא במה שבתוכו שהיין חשוב ואינו בטל לגבי הכוס ומ"מ אינו חשוב כ"כ שנאמר דדעתה תהא על היין אבל בציהרא במה שבתוכו דחשוב יותר מן הכוס אבל לא בו דהכוס אינו בטל גבי ציהרא וכו'; עכ"ל. הרי לפרש"י, אזלינן בעיקר בתר דעת האשה, דמתקדשת במאי דחשיב לפי דעתה להתקדש בו, ומאי דלא חשיב לה אינו בכלל כסף הקדושין; ולהכי כתב רש"י דאינה מתקדשת במים, דלא חשיבי לה, ומתקדשת היא רק ביין ולא בכוס שהן בתוכו, דעבידי אינשי

³ ע"י בב"ב (מח. ושם): אמר רבא הלכתא תלוהו זבין זביני זביני ... ואמר אמימר תלויה וקדיש קדושין קדושין מר בר רב אשי אמר באשה ודאי קדושין לא הוו הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו עמו שלא כהוגן ואפקעינהו רבנן לקידושין מיני' וכו'. וע"ש ברשב"ם ד"ה תלויה וקדיש: קבלה קדושין קדושין דדמי לזביני שמוכרת עצמה לזה; עכ"ל. אולם כתב הנ"י (כו: בדה"ר ד"ה תלויה): וכתב הריטב"א ז"ל (לא נמצא בדפוס הריטב"א שלנו) ... ליכא לדמויי לגמרי לאשה ולומר כי היכי דאשה מתקדשת בפרוטה ה"ה אם קבל פרוטה בשדה זו דליהוי מכירה דשאני אשה דהרי נתן לה דמי' דכל אשה מתקדשת בפרוטה ... עכ"ל. וע"י ברשב"א (שם מח: ד"ה דהאשה) שהקשה היאך קיבלה האשה זווי (כיון דהוו הקדושין בע"כ) והסיק דנתרצית היא רק "משום דניחא לה דתיפוק עלה שמא דאישות וכדר"ל דאמר טב למיתב טן דו ...". הא ס"ל להרשב"ם כשיטת רש"י דקדושין הוו הקנאה ממש, דומיא דמכירת שדה, וס"ל להרשב"א ולהריטב"א כשיטת התוס', ולהכי הוקשה להו הדמיון של הקנאת אשה להקנאת שדה.

לשתות את היין מיד ולהחזיר הכוס למר'י ולא להחזיק בו, ומתקדשת היא בציהרא ובכוס המחזיקו משום דצריכה לכוס לשמור את הציהרא ולהכי דעתה על הכוס. מיהו, ס"ל להתוס' דאזלינן בתר שייכות החפצים זל"ז, אע"פ דאין דעת האשה כן, ולהכי פי' דמתקדשת היא בכוס וג"כ במים שבתוכו, דבטלי המים להכוס, ומתקדשת היא בכוס ולא ביין שבתוכו, דאין היין בטל גבי הכוס ואינו חשוב כ"כ גבי', ומתקדשת בציהרא ולא בכוס המחזיקו, אע"ג דצירכה היא לכוס ודעתה עליו, שהרי אין הכוס בטל גבי הציהרא. ונל"ב דפלוגת רש"י ותוס' מיוסדת על פלוגתן בנוגע למהות קדושין ודעת האשה בהן. כיון דס"ל לרש"י דקדושין הוו הקנאה דהאשה (בתורת קנין איסור) להאיש, ובעינן דעתה בתורת דעת מקנה וע"כ הויא דעתה חלק דעצם הקדושין, שפיר אינה מתקדשת אלא במאי דדעתה עליו, ולהכי פירש דמתקדשת בכוס לבדו ולא במים שבתוכו, ביין ולא בכוס המחזיקו, ובציהרא ובכוסו, שהרי ס"ל דדעת האשה הויא חלק דהקדושין ומהניא להגדיר את כסף הקדושין. אולם כיון דס"ל לתוס' דאין דעת האשה מהווה את חלות הקדושין, ודבעינן דעתה רק בתורת תנאי והכשר כדי שלא יהי' עיכוב לחלות הקדושין, שפיר ס"ל דלא מהניא דעת האשה להגדיר את כסף הקדושין; ע"כ ס"ל דאי נתרצית היא בהקדושין ובהכסף הנתון, הקדושין חלין ואי לאו, לא חלין, וכסף הקדושין נגדר רק ע"י האיש וע"י שייכות החפצים זל"ז.

הרי ביאר הרמב"ם (הל' אישות ט:כח) את הדין דחוששין לסבלונות כשיטת התוס'⁴ ולא כשיטת רש"י, ונל"ב דהיינו משום דהוקשה לו להרמב"ם כמו דהוקשה להתוס' (דאינן עסוקין בענין הקדושין בשעת נתינת הסבלונות), וע"כ ביאר דאין נתינת הסבלונות עצמה מעשה קדושין; ואי הוה ס"ל להרמב"ם דקדושין הוו קנין, ה"ל לפרש כשיטת רש"י, שהרי "לישנא דגמ' דיקא טפי כפי' רש"י" (ריטב"א [נ:] ד"ה אתמר). ואיכא לאקשוויי אביאורנו בשיטת רש"י, שהרי כתב הרמב"ם עצמו (הל' אישות א:א-ג): כיון שנתנה תורה נצטוו ישראל שאם ירצה האיש לישא אשה יקנה אותה תחלה בפני עדים ... וליקוחין אלו מצות עשה ... ובג' דרכים האשה נקנית ... ואשה שנקנית בא' מג' דרכים אלו היא הנקראת מקודשת או מאורסת ... וכיון שנקנית האשה ונעשית מקודשת וכו'. הרי קבע הרמב"ם דקדושין הוו דין דהקנאת האשה, וא"כ אמאי לא ביאר את הדין דחוששין לסבלונות כדבי' רש"י?

ע"י ברש"י בפ"ק (ב. ד"ה בכסף ובשטר): מפרש בברייתא בגמ' (ה): נותן לה כסף או שוה כסף ואומר לה הרי את מקודשת לי ... ביאה בא עלי' ואמר התקדשי לי בביאה זו וכו'. (רק הקטע דכסף נמצא בברייתא [ובתוספתא א:א] ולא הקטע דביאה). מיהו, ע"י ברמב"ם (הל' אישות ג:א): כיצד האשה מתקדשת. אם בכסף הוא מקדש ... אומר לה הרי את מקודשת לי ... ונותנו לה בפני עדים ... ע"כ. וע"ע להלן (שם הל' ה'): ואם קידש בביאה אומר לה הרי את מקודשת לי ... ומתייחד עמה בפני ב' עדים ובוועלה וכו'. הרי פליגי רש"י והרמב"ם בסדר דהאמירה ונתינת הכסף או הביאה, דרש"י ס"ל דצריך להקדים את הנתינה או הביאה להאמירה, והרמב"ם ס"ל דצריך להקדים את האמירה.

ונל"ב דתליא פלוגתן אמהות קנין דקדושין. הרמב"ם ס"ל דדמי קנין קדושין לשאר קניינים, דבעל הקנין מבאר את מעשה הקנין קודם שעושהו אם אינו מוכן כבר,⁵ ולהכי כתב דהאמירה דקדושין נאמרת קודם מעשה הקנין. משא"כ לרש"י, דס"ל דקנין קדושין שאני משאר קניינים, והיינו דבשאר קניינים, מעשה הקנין עצמו מהווה את ההקנאה, אולם בקדושין ההקנאה נעשית ע"י האיש והאשה עצמן, ומעשה הקנין הוי רק תנאי או

⁴ ע"י בתוס' ר"י הזקן (נ: ד"ה חוששין). וליכא לאקשוויי אמאי כתב הרמב"ם "ובאו עדים שראו סבלונות שהובלו לה ...", שהרי סוף פ"ט דהל' אישות (הל' כב-ל) עוסק בחשש קדושין מחמת קול, וכתב הרמב"ם (שם הל' כ"ב) דבעינן ב' עדים כדי להוות קול שנתקדשה. לפיכך כשכתב בהל' כ"ח "ובאו עדים שראו סבלונות...", לא חידש דין בסבלונות, שהרי ה"ה לכל החששות דקדושין שהובאו שם, דבעינן עדים.

⁵ ע"י הל' מכירה (א:ד): כיצד בכסף. מכר לו בית או שדה ונתן הדמים וכו'; ובהל' ח' שם כתב: כיצד בחזקה. מכר לו בית או שדה או נתן לו מתנה כיון שנעל או גדר או פריץ ... ה"ז קנה; עכ"ל. הרי האמירה נקדמת למעשה הקנין, דהוא נתינת כסף או חזקה.

מאפשר כדי שתהלי האשה נקנית להאיש ע"י גמירת דעתייהו להקנאה זו. כלומר, דס"ל לרש"י דביסוד, האשה נקנית כשנתרצית להקדושין, דהיינו ע"י גמירת דעת של שניהם להקנאה, אולם לא מהניא גמירת דעת להקנאת הקדושין אא"כ נתן כסף, שטר או בעל. ולהכי כתב רש"י דהאמירה היא אחר הנתינה או הביאה, דהאמירה - שהיא גלוי דעת לקדושין - מסמנת את עצם הקנאת האשה הנעשית ע"י גמירת דעת, והנתינה וכו' היא רק הכשר ומאפשר לזה. (ובנתינת סבלונות ס"ל לרש"י דיש כבר גמירת דעת לקדושין דקיימא משעת השדוכין, וזה הוא הדין דעסוקין באותו ענין [1].)

ע"פ הנתבאר, מובן שפיר לש' הרמב"ם (הל' אישות א:ב-ג): **ואשה שנקנית באחד משלשה דברים אלו היא הנקראת מקודשת או מאורסת.** וכיון שנקנית האשה ונעשית מקודשת ... הרי היא אשת איש וכו'; עכ"ל. ויש לדייק בלשונו, דהדגיש דיש ב' דברים: קנין האשה וחלות שם מקודשת. וה"ט משום דכיון דס"ל דקדושין נתהווין ע"י מעשה הקנין כבקנייני ממון, כלומר דמעשה הקנין גורם חלות קנין ואין האשה נקנית בידים ע"י האיש עצמו, שפיר הויין קדושין חלות קנין, וע"כ קבע הרמב"ם דחלה על האשה חלות שם מקודשת; משא"כ לרש"י, דנראה דס"ל דאין שם מקודשת חלות שם אלא ביאור בעלמא של אשה שנקנית לאיש.

ע"פ הנתבאר, מובנת נמי לש' הרמב"ם בנוגע לקדושין בע"כ. הרי יש בגמ' ב' דינין נפרדין: אין האשה נקנית אלא מדעתה (קדושין ב:), ואיסור לקדשה בע"כ (ב"ב מח:). וע"ש בב"ב דמדאורייתא, שפיר נתקדשת בע"כ, אלא דאפקעיניהו רבנן לק"מ. משא"כ בנתקדשה שלא מדעתה (קדושין ב:), דלא חלין הקדושין מדאורייתא כלל. ועי' ברמב"ם (הל' אישות ד:א): אין האשה מתקדשת אלא לרצונה והמקדש אשה בעל כרחא אינה מקודשת; עכ"ל. הרי לא ביאר הרמב"ם את דין קדושין שלא מדעתה או דין קדושין בע"כ בשום מקום אחר, ותימה אמאי כלל את ב' הדינין האלו כאן יחד בחד דינא. אלא מובן שפיר ע"פ הנתבאר, דכיון דס"ל להרמב"ם דקדושין הוו כקנייני ממון, ע"כ ס"ל דטעמא דאין אשה מתקדשת שלא מדעתה היינו משום דאין אדם יכול לקנות דבר בלי רשות בעליו, ונמצא דס"ל מעין סברת התוס' דבעינן דעת האשה לקדושין רק כדי שלא יעכבו הקדושין, דבלי דעת האשה, אין לאיש יכולת או רשות לקדשה. ומה"ט כלל הרמב"ם את ב' הדינין דדעת האשה וקדושין בע"כ יחד, דתרווייהו הוו עיכוב לחלות הקדושין, ומה"ט נמי כתב הרמב"ם (שם): "אין האשה מתקדשת אלא לרצונה", ולא השתמש בלש' "דעתה" כדברי הגמ' (ב:), שהרי ס"ל דלא בעינן דעתה בתורת דעת מקנה (כדפי' רש"י) כחלק דהקדושין אלא דבעינן דהקדושין יהיו ניחא לה כדי שתתן רשות לקדשה.

ע"פ הנתבאר, דפליגי רש"י והרמב"ם בדין דעת האשה, דלהרמב"ם בעינן דעתה רק כדי שלא תעכב חלות הקדושין, ולרש"י, גמירת דעת דהאיש והאשה היא מהווה את הקדושין והוא דעת תרווייהו חלק דהקדושין עצמן, מובנים דברי רש"י בפ"ק. ע"ש בגמ' (ו:). ואי לאו דעסוקין באותו ענין מנא ידעה; וע"ש ברש"י ד"ה מנא ידעה: כיון שבשעת נתינה לא עוסקין בדיבור הקדושין מנא ידעה שלשם קדושין הוא נותנם לה **שתתרצה** ואע"פ שדברו כבר בכך ... עכ"ל. משתמע מפשטות לישני' דרצוי - דהיינו גמירת דעת לקדושין - הוי החלק העיקרי דמעשה הקדושין, דאל"ה ה"ל לרש"י לכתוב "מנא ידעה שלשם קדושין הוא נותנם לה ואע"פ שדברו כבר וכו'", ולא להכניס את מילת "שתתרצה", דברור הוא לגמרי בלי זו ואין בה צורך; אלא נ"ל שהוסיף רש"י "שתתרצה" מפני דס"ל דהרצוי, שהוא גמירת דעת להתקדש, מהווה את הקדושין והוי החלק העיקרי מנייהו, דקדושין ביסודן נתהווין ע"י גמירת דעת האיש והאשה וכו' כדנתבאר.

ע"פ האמור כאן, שפיר פליגי הרמב"ם ארש"י בדין סבלונות. כיון דס"ל להרמב"ם דדעת האשה להתקדש משמשת רק בתורת נתינת רשות כדי להסיר את העיכוב דקדושין שלא מדעתה, ס"ל נמי דאע"ג דמחמת השדוכין יש על האשה מעין שעבוד להקנות ע"י האיש ועומד שעבוד זה עד שעת הקדושין, מ"מ לא נכלל בשעבוד זה דעת פעילית להקדושין, דאין דעת האשה לקדושין דעת פעילית כלל אלא ה"ה רק נתינת רשות כדי להסיר עיכובא, ולכן ס"ל דשפיר פרכי התוס' ארש"י, דמנא ידעה היא בשעת נתינת הסבלונות דלשם קדושין נתנן, דבלי דעת פעילית דהאשה או הוכחה ע"י האיש דהסבלונות ניתנות לשם קדושין, מנא ידעה דלקדושין ניתנות. משא"כ לרש"י, דכיון דס"ל דדעת האשה להתקדש היא דעת פעילית המשמשת בתורת

גמירת דעת כדי להוות את עצם קנין הקדושין, נמצא דדעת פעילית להתקדש נתהווה ונכללה בשעבוד שעלי' מחמת השדוכין, וע"י השעבוד שפיר קיימא ועומדת דעת פעילית להתקדש בשעת נתינת הסבלונות, ושפיר יודעת היא דניתנות לשם קדושין.